

Förordning om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser;

utfärdad den 29 juni 2017.

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser.

2 § Lagen (1969:93) om begränsning av samhällsstöd vid arbetskonflikt tillämpas på ersättning enligt denna förordning, med undantag för ersättning

1. som har beviljats före konfliktens utbrott eller sökts före varsel om konflikten,

2. som i annat fall uppenbarligen skulle ha lämnats även om konflikten inte inträffat,

3. som blivit aktuell på annat sätt hos Arbetsförmedlingen före varsel, och

4. till personer med funktionsnedsättning som av medicinska eller sociala skäl behöver utbildning på grund av funktionsnedsättningen.

2 kap. Ersättning för deltagande i program

Aktivitetsstöd

1 § Aktivitetsstöd får lämnas till den som har fyllt 25 år och deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program enligt

1. förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program, med undantag för programmet arbetsträning för vissa nyanlända invandrare,

2. förordningen (2007:414) om jobb- och utvecklingsgarantin, eller

3. förordningen (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar.

Aktivitetsstöd enligt första stycket får även lämnas till den som inte har fyllt 25 år, om personen är eller skulle ha varit berättigad till arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

2 § Till den som inte är eller skulle ha varit berättigad till arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring lämnas aktivitetsstöd med 223 kronor per dag.

3 § Till den som har fyllt 25 år och som är eller skulle ha varit berättigad till arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

lämnas aktivitetsstöd med det belopp som skulle ha lämnats som arbetslöshetsersättning.

Till den som har fått arbetslöshetsersättning under den längsta tid som ersättning kan lämnas, lämnas aktivitetsstöd med 65 procent av den dagsförtjänst som låg till grund för den senaste arbetslöshetsersättningen.

Aktivitetsstöd som lämnas enligt denna paragraf ska vara lägst 365 kronor per dag.

4 § Till den som inte har fyllt 25 år och som är eller skulle ha varit berättigad till arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring lämnas aktivitetsstöd med följande procentsatser av den dagsförtjänst som låg eller skulle ha legat till grund för arbetslöshetsersättningen.

- 80 procent under de första 100 ersättningsdagarna,
- 70 procent under de därpå följande 100 ersättningsdagarna, och
- 65 procent därefter.

Aktivitetsstöd som lämnas enligt denna paragraf ska vara lägst 365 kronor per dag.

Paragrafen gäller inte den som vid tidpunkten för när det arbetsmarknadspolitiska programmet påbörjas är förälder till barn under 18 år eller blir förälder under tid som han eller hon deltar i programmet. För en sådan programdeltagare tillämpas i stället 3 §.

5 § Till en programdeltagare som stängts av från rätt till ersättning på grund av att han eller hon har misskött sig enligt 6 kap. 2 § vid fem tillfällen eller förlängt tiden i arbetslöshet enligt 6 kap. 3 § vid fyra tillfällen eller orsakat sin arbetslöshet enligt 6 kap. 4 § vid tre tillfällen, utan att däremellan ha uppfyllt ett nytt arbetsvillkor enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, lämnas aktivitetsstöd med 223 kronor per dag till dess att han eller hon uppfyllt ett nytt sådant arbetsvillkor.

6 § Aktivitetsstödet storlek enligt 2–5 §§ gäller för program som pågår på heltid.

7 § När aktivitetsstödet belopp bestäms enligt 3 § ska dag med aktivitetsstöd jämföras med ersättningsdag i en ersättningsperiod enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

När det bestäms med vilken procentsats aktivitetsstöd ska lämnas enligt 4 § ska dagar med aktivitetsstöd och ersättningsdagar i en ersättningsperiod enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring räknas samman.

8 § Till den som deltar i det arbetsmarknadspolitiska programmet jobb- och utvecklingsgarantin och som inte är eller skulle ha varit berättigad till arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring lämnas aktivitetsstöd under längst 450 dagar. I dessa 450 dagar ingår dagar då programdeltagaren fått utvecklingsersättning och dagar då deltagaren varit avstängd från rätt till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning.

9 § Till den som återinträder i ett arbetsmarknadspolitiskt program som programdeltagaren tidigare har lämnat, lämnas aktivitetsstöd med det belopp som programdeltagaren skulle ha fått om han eller hon inte hade lämnat programmet.

Till den som på nytt anvisas till ett arbetsmarknadspolitiskt program som programdeltagaren tidigare har lämnat för att anvisningen har återkallats, lämnas aktivitetsstöd med det belopp som programdeltagaren skulle ha fått om beslutet om återkallelse inte hade fattats.

Utvecklingsersättning

10 § Utvecklingsersättning får lämnas till den som har fyllt 18 men inte 25 år, som inte är eller skulle ha varit berättigad till arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program enligt

1. förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program, med undantag för programmet arbetsträning för vissa nyanlända invandrare,
2. förordningen (2007:414) om jobb- och utvecklingsgarantin, eller
3. förordningen (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar.

11 § Utvecklingsersättning, motsvarande en femtedel av studiebidraget inom det studiemedel som lämnas enligt 3 kap. 12 § 1 studiestödslagen (1999:1395), lämnas till den som

1. har gymnasieexamen från ett nationellt program, har gymnasieintyg efter minst tre års studier på ett introduktionsprogram eller har fullföljt motsvarande svensk eller utländsk utbildning,
2. har fyllt 20 år och deltar i sådan folkhögskoleutbildning i studiemotiverande syfte som avses i 30 § andra stycket 3 förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program, eller
3. omfattas av ett utbildningskontrakt enligt förordningen (2015:502) om viss samverkan om unga och nyanlända.

Till övriga lämnas utvecklingsersättning med ett belopp som motsvarar det studiebidrag inom studiehjälpen som lämnas enligt 2 kap. 7 § studiestödslagen, delat med 22.

Utvecklingsersättningens storlek enligt paragrafen gäller för program som pågår på heltid.

Etableringsersättning

12 § Etableringsersättning får lämnas till den som deltar i det arbetsmarknadspolitiska programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare enligt förordningen (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

13 § Etableringsersättning lämnas med 308 kronor per dag.

Till den som deltar i kartläggning och medverkar till upprättandet av en individuell handlingsplan lämnas dock etableringsersättning med 231 kronor per dag.

Etableringsersättningens storlek enligt paragrafen gäller för program som pågår på heltid.

Aktivitetsstöd till personer med funktionsnedsättning

14 § Till unga med funktionsnedsättning som har deltagit i program under minst tolv månader får aktivitetsstöd lämnas med 475 kronor per dag.

Aktivitetsstödet storlek enligt paragrafen gäller för program som pågår på heltid.

3 kap. Ersättning för vissa kostnader

Ersättning för resor, logi och dubbelt boende och vissa andra kostnader

1 § Kostnader enligt 2–9 §§ får ersättas om de är nödvändiga för att någon ska kunna

- anvisas till eller delta i ett arbetsmarknadspolitiskt program,
- ta del av arbetslivsinriktad rehabilitering som inte är en del av ett arbetsmarknadspolitiskt program, eller
- genomgå utredning som är nödvändig inför en anvisning till ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Kostnader får ersättas endast om de överstiger 50 kronor, med undantag för kostnader för en resa till och från Arbetsförmedlingen enligt 3 §.

2 § Kostnader för dagliga resor får ersättas till den del de överstiger 600 kronor per månad eller kostnaden för normal dagpendling på orten.

- Den som inte reser dagligen får ersättas med skäligen kostnader för
- en resa till och från Arbetsförmedlingen eller till den plats där personen tar del av programmet, rehabiliteringen eller utredningen, och
 - en hem- och återresa per månad.

Kostnader för resa med eget fordon får ersättas om det är motiverat att en resa görs med eget fordon. Ersättningen lämnas då med högst 185 öre per kilometer. Vid samåkning lämnas därutöver ersättning med 25 öre per passagerare och kilometer.

3 § En nyanländ får ersättas med skäligen kostnader för en resa till och från Arbetsförmedlingen inför ett beslut om anvisning till det arbetsmarknadspolitiska programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare enligt förordningen (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

4 § Ersättning får lämnas för en familjemedlems eller någon annan närståendes kostnad för en hem- och återresa, om det behövs för att en person med en funktionsnedsättning ska kunna resa.

5 § Den som har en funktionsnedsättning och deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program kan även få ersättning för

- resekostnader vid ett uppehåll i verksamheten som är längre än tio kalenderdagar i följd, och
- obligatoriska studieresor i Sverige eller till ett land inom Norden.

6 § Kostnader för logi och merkostnader för dubbelt boende får ersättas med

- 110 kronor per dag, dock högst 2 400 kronor per månad, eller
- den faktiska kostnaden, om tiden på annan ort än hemorten är kortare än 30 dagar och kostnaden är skälig.

7 § Om det är nödvändigt att en person med funktionsnedsättning har en ledsagare i samband med resor, och om kostnader ersätts enligt denna förordning, får ersättning lämnas till ledsagaren för

- skäligena resekostnader,
- skäligt traktamente,
- skälig logikostnad, och
- förlorad arbetsförtjänst med faktisk förlust.

Ersättning för traktamente, logi och förlorad arbetsförtjänst får därutöver lämnas under högst tio dagar om det är önskvärt att ledsagaren deltar i träningen av den som har funktionsnedsättningen.

8 § Till en elev med en funktionsnedsättning som genomgår utbildning i grundskolan från och med årskurs 7 eller gymnasieskolan eller motsvarande och inte har fyllt 20 år, och som efter beslut av Arbetsförmedlingen tar del av vägledning, får ersättning lämnas för

- resekostnader enligt 2, 4 och 5 §§, och
- styrkta kostnader för kost och logi.

Ersättning enligt denna paragraf får inte lämnas till den som har rätt till ersättning enligt någon annan bestämmelse i denna förordning.

9 § Kostnader för läkarundersökningar, sakkunnigutlåtanden, särskild utrustning samt utredning som Arbetsförmedlingen beslutar om inför en anvisning till ett program eller arbetslivsinriktad rehabilitering får ersättas med den faktiska kostnaden.

Etableringstillägg

10 § Etableringstillägg får lämnas till den som är anvisad till det arbetsmarknadspolitiska programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare enligt förordningen (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare, och som har hemmavarande barn.

Med hemmavarande barn avses barn som

- är under 20 år,
- är bosatta och folkbokförda hos den nyanlände,
- står eller har stått under den nyanländes vårdnad, och
- inte är självförsörjande.

11 § Etableringstillägg lämnas per hushåll. Makar ska anses tillhöra samma hushåll om inte den make eller maka som ansöker om ersättning eller den som ersättningen betalas ut till visar annat. Sambor ska likställas med makar.

12 § Etableringstillägg lämnas med

- 800 kronor per barn som inte har fyllt 11 år, och
- 1 500 kronor per barn som har fyllt 11 men inte 20 år.

Etableringstillägg lämnas för högst tre barn. Är barnen fler än tre lämnas etableringstillägg för de tre äldsta barnen. Om en nyanländ får underhållsstöd för tre barn enligt 18 kap. socialförsäkringsbalken, ska etableringstillägg enligt denna paragraf endast lämnas för de två äldsta barnen. Om underhållsstöd lämnas för fyra eller fem barn ska etableringstillägg endast lämnas för det äldsta barnet. Om underhållsstöd lämnas för sex eller flera barn lämnas inte något etableringstillägg.

Bostadsersättning

13 § Bostadsersättning får lämnas till den som är anvisad till det arbetsmarknadspolitiska programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare enligt förordningen (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare och som är ensamstående utan hemmavarande barn.

I 10 § andra stycket anges vem som ska anses vara hemmavarande barn.

14 § Bostadsersättning lämnas endast för kostnader för den bostad där den nyanlände är bosatt och folkbokförd och som han eller hon

– äger eller innehar med hyres- eller bostadsrätt, eller

– hyr i andra hand om hyresavtalet är skriftligt och hyresvärden, bostadsrättsföreningen eller hyresnämnden har godkänt andrahandsupplåtelsen.

15 § Bostadsersättning lämnas inte till den som hyr ett eller flera rum i en bostad, eller stadigvarande bor tillsammans med en annan person.

16 § Bostadsersättning lämnas för den del av bostadskostnaden per månad som överstiger 1 800 men inte 5 700 kronor.

4 kap. Ersättning vid förhinder att delta i program

1 § Aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning får lämnas till den som är anvisad till ett arbetsmarknadspolitiskt program, även om personen inte deltar i insatser som ingår i programmet på grund av

1. sjukdom som hindrar personen från att delta i insatser inom programmet,

2. tillfällig vård av barn under sådana förutsättningar som anges i 13 kap. socialförsäkringsbalken, eller

3. vård av närstående under sådana förutsättningar som anges i 47 kap. 3, 4, 6, 8, 9 och 13 §§ socialförsäkringsbalken.

2 § Ersättning enligt 1 § 1 lämnas endast om personen har anmält sjukdomen till Arbetsförmedlingen första sjukdagen. Detta gäller dock inte om det finns särskilda skäl för att ersättning ändå bör lämnas.

Ersättning efter sjunde dagen lämnas endast om personen lämnar in ett läkarintyg till Arbetsförmedlingen om sjukdomen.

3 § Ersättning enligt 1 § 1 lämnas inte för den första dagen i en sjukperiod (karensdag). Som karensdag räknas endast den dag under vilken ersättning skulle ha lämnats, om inte bestämmelsen om karensdag hade gällt. Karensdagen gäller dock inte för den som omfattas av ett beslut enligt 27 kap. 40 och 41 §§ socialförsäkringsbalken eller 13 § första stycket lagen (1991:1047) om sjuklön.

Om en sjukperiod börjar inom fem kalenderdagar från det att en tidigare sjukperiod har avslutats ska bestämmelsen i första stycket tillämpas som om den senare sjukperioden är en fortsättning på den tidigare sjukperioden. En person ska inte få avdrag under mer än tio karensdagar under en period om tolv månader.

4 § Aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning får också lämnas till den som är anvisad till ett arbetsmarknadspolitiskt program, även om personen inte deltar i insatser som ingår i programmet på grund av

1. kortvarig ledighet för enskild angelägenhet av vikt, dock under högst tre dagar per tillfälle,

2. ett tillfälligt uppehåll i upphandlad arbetsmarknadsutbildning eller annan utbildning som ingår i programmet, om uppehållet är en följd av att utbildningsanordnaren gör ett uppehåll i sin verksamhet, dock högst under 10 ersättningsdagar under perioden juni–augusti, eller

3. ett tillfälligt uppehåll i insatserna som ingår i programmet jobb- och utvecklingsgarantin, dock under sammanlagt högst 20 ersättningsdagar under en tolv månadersperiod, om personen under uppehållet är beredd att ta aktiv del av Arbetsförmedlingens service i fråga om platsförmedling.

Ersättning enligt första stycket 1 och 3 lämnas endast om Arbetsförmedlingen har godkänt att personen inte deltar i programmet på grund av ledigheten eller uppehållet. Ersättning enligt första stycket 2 lämnas endast om personen har anmält till Arbetsförmedlingen att han eller hon inte deltar i programmet på grund av uppehållet.

5 kap. Samordning med andra förmåner

1 § Aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning får inte lämnas till den som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och samtidigt är intagen i kriminalvårdsanstalt utan att delta i någon av de i 11 kap. 1 § 1–4 fängelselagen (2010:610) angivna särskilda utslussningsåtgärderna.

2 § Aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning får inte lämnas för samma tid som programdeltagaren får

1. studiestöd enligt studiestödlagen (1999:1395), eller

2. studiestartsstöd enligt lagen (2017:527) om studiestartsstöd.

Om studiestöd eller studiestartsstöd lämnas för lägre omfattning än heltid får dock aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning lämnas för resterande tid, upp till heltid.

3 § Aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning ska minskas med de belopp som programdeltagaren för samma tid får

1. sjukersättning, aktivitetsersättning eller allmän ålderspension enligt socialförsäkringsbalken, eller

2. tjänstepension på grund av förvärvsarbete.

Om programmets omfattning är lägre än heltid och ersättning enligt första stycket 1 lämnas för lägre omfattning än heltid, ska minskning inte göras med de belopp som lämnas för resterande tid, upp till heltid.

Första stycket 2 gäller inte om den dagpenning som ligger till grund för aktivitetsstödet redan har minskats med tjänstepensionen enligt 5 § förordningen (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring.

4 § Aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning ska även minskas med de belopp som programdeltagaren för samma dag får

1. föräldrapenning eller rehabiliteringspenning enligt socialförsäkringsbalken, eller

2. lön eller andra anställningsförmåner från en arbetsgivare.

Om programmets omfattning är lägre än heltid ska minskning enligt första stycket inte göras med de belopp som lämnas för resterande tid, upp till heltid.

5 § Bostadsersättning ska minskas med de belopp som programdeltagaren för samma månad får preliminärt bostadsbidrag eller bostadstillägg enligt socialförsäkringsbalken.

6 kap. Varning och avstängning från rätt till ersättning

1 § Varning och avstängning från rätt till ersättning tillämpas endast på aktivitetsstöd, utvecklingsersättning och etableringsersättning, med undantag för etableringsersättning som lämnas för deltagande i kartläggning och medverkan till upprättandet av en individuell handlingsplan.

2 § En programdeltagare ska varnas om han eller hon under programtid utan godtagbart skäl inte har

1. medverkat till att upprätta en individuell handlingsplan,
2. lämnat en aktivitetsrapport till Arbetsförmedlingen inom utsatt tid,
3. besökt eller tagit kontakt med Arbetsförmedlingen eller en kompletterande aktör vid en överenskommen eller på annat sätt bestämd tidpunkt,
4. deltagit i insats, aktivitet eller annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd inom programmet,
5. sökt anvisat lämpligt arbete,
6. sökt anvisad utbildning, eller
7. aktivt sökt lämpliga arbeten.

Om programdeltagaren missköter sig enligt första stycket vid upprepade tillfällen, utan att däremellan uppfylla ett arbetsvillkor enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, ska han eller hon stängas av från rätt till ersättning. Avstängningstiden ska vara 1 ersättningsdag vid det andra tillfället, 5 ersättningsdagar vid det tredje tillfället, 10 ersättningsdagar vid det fjärde tillfället och 45 ersättningsdagar vid varje ytterligare tillfälle.

3 § En programdeltagare ska stängas av från rätt till ersättning i 5 ersättningsdagar om han eller hon under programtid utan godtagbart skäl

1. avvisat ett erbjudet lämpligt arbete,
2. avvisat en utbildning som han eller hon har anvisats att söka och är antagen till,
3. genom sitt uppträdande uppenbarligen vållat att en anställning inte kommit till stånd, eller
4. avvisat en erbjuden insats, aktivitet eller annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd inom programmet.

Om programdeltagaren förlänger tiden i arbetslöshet enligt första stycket vid upprepade tillfällen, utan att däremellan uppfylla ett arbetsvillkor enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, ska han eller hon stängas av från rätt till ersättning i 10 ersättningsdagar vid det andra tillfället och i 45 ersättningsdagar vid varje ytterligare tillfälle.

4 § En programdeltagare ska stängas av från rätt till ersättning i 45 ersättningsdagar om han eller hon under programtid

1. utan giltig anledning lämnat sitt arbete, eller
2. på grund av otillbörligt uppträdande skilts från sitt arbete.

Programdeltagaren ska dock stängas av i 20 ersättningsdagar om det är sannolikt att anställningen skulle ha varat högst 10 dagar.

5 § En programdeltagare ska stängas av från rätt till ersättning om han eller hon medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter till Försäkringskassan om ett förhållande som är av betydelse för rätt till ersättning.

Ett beslut enligt första stycket ska avse 130 ersättningsdagar. Om det finns förmildrande omständigheter får avstängningen avse färre dagar, dock lägst 45 ersättningsdagar, och om det finns försvårande omständigheter får avstängningen avse fler dagar, dock högst 195 ersättningsdagar.

6 § Vid bedömningen enligt 2 § av om programdeltagaren har godtagbara skäl för att inte aktivt söka lämpliga arbeten ska hänsyn tas till det program som deltagaren deltar i och vilket skede av programmet deltagaren är i.

7 § Med utbildning enligt 2 och 3 §§ avses utbildning inom ramen för ett arbetsmarknadspolitiskt program som kan ge rätt till aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning.

8 § Bestämmelsen i 44 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska tillämpas vid bedömningen enligt 2 eller 3 § av om ett arbete är lämpligt.

9 § En giltig anledning att lämna ett arbete enligt 4 § är att en programdeltagare av hälsoskäl inte kan återgå vare sig till tidigare arbete eller till något annat arbete hos arbetsgivaren. Hälsoskålen ska vara styrkta genom ett läkarintyg som utfärdats innan anställningen upphör.

10 § Avstängningen ska gälla från och med den dag då

1. grunden för avstängningen inträffade, om avstängningen har beslutats enligt 2, 3 eller 4 §, eller

2. Försäkringskassan inledde utredningen av grunden för avstängningen, om avstängningen har beslutats enligt 5 §.

Om ett förhållande som medför avstängning inträffar under en pågående avstängning ska dock den nya avstängningen gälla från utgången av den föregående.

I avstängningstiden ingår dagar som det skulle ha lämnats ersättning för om avstängning inte hade skett och då programdeltagaren utfört förvärvsarbete.

11 § En avstängning enligt 2, 3 eller 4 § får inte pågå längre än 112 kalenderdagar räknat från den dag då avstängningen började gälla enligt 10 §.

12 § Arbetsförmedlingen prövar frågor om varning och avstängning enligt 2, 3 och 4 §§. När avstängning har beslutats ska Arbetsförmedlingen skyndsamt underrätta Försäkringskassan om beslutet samt om grunden för avstängning och dagen då grunden för avstängning inträffade.

Försäkringskassan beslutar vilka dagar som ingår i avstängningstiden.

13 § Försäkringskassan prövar frågor om avstängning enligt 5 §.

14 § Ärenden om varning eller avstängning ska prövas skyndsamt.

Ett beslut om varning eller avstängning gäller omedelbart.

7 kap. Interimistiska beslut och kvittning

1 § Arbetsförmedlingen får besluta att en programdeltagare ska stängas av från rätt till ersättning för tid till dess att ett ärende har avgjorts, om det finns sannolika skäl att anta att myndigheten kommer att stänga av deltagaren från rätt till ersättning enligt 6 kap. 2, 3 eller 4 §.

Avstängningen ska avse det antal ersättningsdagar som kan antas komma att gälla enligt ett slutligt beslut.

Arbetsförmedlingen ska skyndsamt underrätta Försäkringskassan om beslutet.

2 § Försäkringskassan får besluta om ersättning till en programdeltagare för tid till dess att ett ärende har avgjorts, om

1. ersättningens belopp inte kan bestämmas utan betydande dröjsmål,
2. Arbetsförmedlingen beslutat att stänga av deltagaren från rätt till ersättning enligt 1 § eller enligt 6 kap. 2, 3 eller 4 §,
3. det finns sannolika skäl att anta att Försäkringskassan kommer att stänga av deltagaren från rätt till ersättning enligt 6 kap. 5 §, eller
4. det finns sannolika skäl att anta att deltagaren inte uppfyller villkoren för att kunna få ersättning enligt 2–4 kap.

Försäkringskassans beslut enligt första stycket ska avse den ersättning som kan antas gälla enligt ett slutligt beslut i ärendet.

3 § Om Arbetsförmedlingen har beslutat att stänga av en programdeltagare från rätt till ersättning enligt 6 kap. 2, 3 eller 4 § och Försäkringskassan redan har betalat ut ersättning för de dagar som omfattas av beslutet, får motsvarande belopp dras av vid en kommande utbetalning.

8 kap. Återbetalning och återkrav

1 § En mottagare av ersättning enligt denna förordning är återbetalningsskyldig om han eller hon har förorsakat att ersättning har lämnats på felaktig grund eller med ett för högt belopp, genom att lämna oriktiga uppgifter eller underlåta att fullgöra en anmälningsskyldighet.

Detsamma gäller om ersättning i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och den som fått ersättningen har insett eller skäligen borde ha insett detta.

2 § Om en mottagare av ersättning är återbetalningsskyldig, ska den myndighet som har betalat ut ersättningen besluta att återkräva det felaktigt utbetalda beloppet.

3 § Vid återkrav får den myndighet som har fattat beslutet om återkrav bevilja anstånd med betalningen eller träffa avtal med den återbetalningsskyldige om en avbetalningsplan. Myndigheten ska i sådana fall ta ut ränta på det obetalda beloppet.

Ränta ska tas ut från den dag då anståndet beviljades eller avtalet om avbetalningsplan träffades, dock inte för tid innan det återkrävda beloppet har förfallit till betalning. Ränta ska tas ut efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter.

4 § Om ett belopp som har återkrävts inte betalas i rätt tid, ska dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) tas ut på beloppet. Detsamma gäller när den återbetalningsskyldige beviljats anstånd med betalningen eller träffat ett avtal om en avbetalningsplan och betalning inte sker inom den tid som följer av beslutet om anstånd eller avtalet.

5 § Om det med hänsyn till den återbetalningsskyldiges personliga eller ekonomiska förhållanden eller andra omständigheter finns särskilda skäl för det, får den myndighet som har beslutat om återkravet eller kravet på ränta helt eller delvis avstå från ett krav på återbetalning eller ränta. Myndigheten ska i ett sådant fall i beslutet ange vilka de särskilda skälen är och dokumentera den information som ligger till grund för beslutet.

6 § Vid återkrav får den myndighet som har beslutat om återkravet, vid en senare utbetalning av ersättning till den återbetalningsskyldige, besluta att dra av ett skäligt belopp från vad som har betalats ut för mycket. Detsamma gäller skyldighet att betala ränta och avgifter.

9 kap. Uppgiftsskyldighet

För Arbetsförmedlingen

1 § Arbetsförmedlingen ska till Försäkringskassan lämna de uppgifter som har betydelse för ett ärende hos Försäkringskassan om aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning.

2 § Arbetsförmedlingen ska till Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen lämna de uppgifter som har betydelse för inspektionens tillsyn över handläggningen av och rutinerna för handläggning av ärenden om varning eller avstängning från rätt till aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning, eller för inspektionens uppföljning på området.

För Försäkringskassan

3 § Försäkringskassan ska till Arbetsförmedlingen lämna de uppgifter som har betydelse för

1. ett ärende hos Arbetsförmedlingen om varning och avstängning från rätt till aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning,
2. ett ärende hos Arbetsförmedlingen om återkallelse av anvisning till ett arbetsmarknadspolitiskt program, och
3. Arbetsförmedlingens verksamhet om statistik, prognoser och ekonomisk redovisning som avser ersättningar enligt denna förordning.

4 § Försäkringskassan ska till Centrala studiestödsnämnden lämna de uppgifter som har betydelse för ett ärende hos nämnden om

1. studiestöd enligt studiestödslagen (1999:1395), och
2. studiestartsstöd enligt lagen (2017:527) om studiestartsstöd.

5 § Försäkringskassan ska till Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen lämna de uppgifter som har betydelse för inspektionens tillsyn över handläggningen av och rutinerna för handläggning av ärenden om avstängning från rätt

till aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning, eller för inspektionens uppföljning på området.

För Skatteverket

6 § Skatteverket ska till Försäkringskassan lämna de uppgifter som har betydelse för ett ärende hos Försäkringskassan om ersättning enligt denna förordning.

10 kap. Ansökan om och prövning av ärenden om ersättning

Ansökan om ersättning

1 § Den som vill begära ersättning enligt denna förordning ska ansöka om ersättningen skriftligen. Detsamma gäller begäran om ökning av en ersättning.

Makar eller sambor som båda vill begära etableringstillägg enligt 3 kap. 10 § ska ansöka om tillägget gemensamt.

Kravet på skriftlighet enligt första stycket gäller inte ansökningar om ersättning för resor enligt 3 kap. 3 §.

2 § En ansökan ska innehålla de uppgifter som behövs i ett ärende om ersättning enligt denna förordning. Uppgifter om faktiska förhållanden ska lämnas på heder och samvete. Till ansökan ska de handlingar som är av betydelse för ärendet bifogas.

Den som ansöker om eller har beviljats ersättning ska anmäla ändrade förhållanden som påverkar rätten till eller storleken av ersättningen till den beslutande myndigheten. En sådan anmälan ska göras så snart som möjligt och senast 14 dagar efter det att den sökande fick kännedom om förändringen.

3 § En ansökan om aktivitetsstöd, utvecklingsersättning, etableringsersättning, etableringstillägg eller bostadsersättning ska ges in till och prövas av Försäkringskassan.

4 § En ansökan om ersättning för kostnader för resor, logi och dubbelt boende och vissa andra kostnader enligt 3 kap. 1–9 §§ ska ges in till och prövas av Arbetsförmedlingen.

Beräkning av ersättning

5 § Aktivitetsstöd, utvecklingsersättning, etableringsersättning, etableringstillägg och bostadsersättning får inte lämnas för längre tid tillbaka än månaden före ansökningsmånaden, om det inte finns särskilda skäl.

Ersättning för resor, logi och dubbelt boende och vissa andra kostnader enligt 3 kap. 1–9 §§ får inte lämnas för kostnader som uppstår före en ansökan, om det inte finns särskilda skäl.

Första stycket gäller inte etableringsersättning som lämnas för deltagande i kartläggning och medverkan till upprättandet av en individuell handlingsplan eller för etableringstillägg och bostadsersättning som lämnas under tiden för kartläggning och upprättandet av en individuell handlingsplan.

6 § Aktivitetsstöd, utvecklingsersättning och etableringsersättning beräknas till ett bestämt belopp per dag och lämnas för högst fem dagar per kalendervecka.

Om det program som ger rätt till aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning inte pågår på heltid ska sådan ersättning minskas i motsvarande utsträckning, om det inte finns särskilda skäl mot det.

Andra stycket gäller inte etableringsersättning som lämnas för deltagande i kartläggning och medverkan till upprättandet av en individuell handlingsplan.

7 § Aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning lämnas inte alls för sådana dagar som programdeltagaren är delvis frånvarande från programmet, om frånvaron ligger till grund för ett beslut om varning eller avstängning från rätt till ersättning enligt 6 kap. 2 § första stycket 4.

8 § Etableringstillägg och bostadsersättning som ska lämnas för del av en månad, lämnas med ett belopp per dag som motsvarar en trettondel av månadsbeloppet.

Utbetalning av ersättning

9 § Aktivitetsstöd, utvecklingsersättning, etableringsersättning, etableringstillägg och bostadsersättning beräknas och betalas ut av Försäkringskassan månadsvis i efterskott.

Etableringsersättning som lämnas för deltagande i kartläggning och medverkan till upprättandet av en individuell handlingsplan får dock betalas ut oftare än månadsvis i efterskott. Detsamma gäller etableringstillägg och bostadsersättning som lämnas under tiden för kartläggning och medverkan till upprättandet av en individuell handlingsplan.

10 § Ersättning för resor, logi och dubbelt boende och vissa andra kostnader enligt 3 kap. 1–9 §§ beräknas och betalas ut av Arbetsförmedlingen.

Utredningsbefogenheter

11 § När det behövs i ett ärende om ersättning eller i övrigt för tillämpningen av denna förordning får den handläggande myndigheten ställa frågor till programdeltagarens anordnare av insatser, arbetsgivare, läkare eller någon annan som kan antas kunna lämna behövliga uppgifter.

11 kap. Omprövning och överklagande

Försäkringskassans beslut

1 § Bestämmelserna i 113 kap. 3–17, 19, 20 och 21 §§ socialförsäkringsbalken om ändring, omprövning och överklagande tillämpas på Försäkringskassans beslut enligt denna förordning.

2 § Utöver vad som följer av 1 § ska Försäkringskassan ändra ett beslut om aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning som har blivit felaktigt på grund av att ett beslut från Arbetsförmedlingen om avstängning

har ändrats eller undanröjts. Någon ändring ska dock inte göras om det är till den enskildes nackdel.

Arbetsförmedlingens beslut

3 § Arbetsförmedlingens beslut enligt denna förordning ska omprövas hos myndighetens centrala enhet för omprövning om det begärs av den som beslutet gäller. Vid omprövningen får beslutet inte ändras till den enskildes nackdel.

En begäran om omprövning ska vara skriftlig. Begäran ska ges in till Arbetsförmedlingen och ska ha kommit in dit inom tre veckor från den dag då den som begär omprövning fick del av beslutet.

4 § Arbetsförmedlingen ska ändra ett beslut om avstängning som blivit felaktigt på grund av att ett tidigare beslut om varning eller avstängning ändrats eller undanröjts.

Om Arbetsförmedlingens beslut om avstängning ändras eller undanröjs ska Arbetsförmedlingen skyndsamt underrätta Försäkringskassan om det.

5 § I 22 a § förvaltningslagen (1986:223) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut av Arbetsförmedlingen än beslut enligt 3 § får dock inte överklagas.

Om ett beslut överklagas innan det har omprövats, ska överklagandet anses som en begäran om omprövning.

12 kap. Bemyndiganden

1 § Arbetsförmedlingen får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning i frågor som myndigheten beslutar om.

När det gäller föreskrifter om varning och avstängning enligt 6 kap. 2, 3 och 4 §§ ska dock Försäkringskassan först ha fått tillfälle att yttra sig.

2 § Försäkringskassan får, efter att ha gett Arbetsförmedlingen tillfälle att yttra sig, meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning i frågor som Försäkringskassan beslutar om.

3 § Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen får meddela ytterligare föreskrifter om lämpligt arbete enligt 6 kap. 2 och 3 §§.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen får meddela föreskrifter om i vilka fall en programdeltagare ska anses ha godtagbara skäl för att inte aktivt söka lämpliga arbeten med hänsyn till det program som deltagaren deltar i och vilket skede av programmet deltagaren är i enligt 6 kap. 6 §.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2018.

2. Genom förordningen upphävs förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd och förordningen (2010:407) om ersättning till vissa nyanlända invandrare.

3. Den upphävda förordningen om aktivitetsstöd gäller fortfarande för ersättningar som avser tid före ikraftträdandet.

4. Den upphävda förordningen om ersättning till vissa nyanlända invandrare och 14 § i den upphävda förordningen om aktivitetsstöd gäller fortfarande för den som vid ikraftträdandet har en etableringsplan och så länge den planen gäller. Detsamma gäller för den som vid ikraftträdandet medverkar till upprättandet av en etableringsplan och så länge upprättandet av planen pågår.

5. Till och med utgången av december 2018 ska, i stället för vad som sägs i 4 kap. 2 § andra stycket, personen lämna in ett läkarintyg om sjukdomen till Försäkringskassan för att ersättning ska lämnas.

På regeringens vägnar

YLVA JOHANSSON

Catharina Nordlander
(Arbetsmarknadsdepartementet)

